

Khi niềm tin đặt nơi một con người

ISSN: 2734-9195 11:42 17/09/2026

Một người làm điều sai thì người đó chịu trách nhiệm về điều mình làm. Nhưng sự việc của một người cũng không nhất thiết trở thành lý do để phủ nhận sự chân thành, giới hạnh và nỗ lực tu học của những người khác.

Có những lúc một sự việc xảy ra khiến người ta thất vọng về một người mà mình từng kính trọng. Cảm giác đó là điều dễ hiểu.

Nhưng có lẽ, trong những lúc như vậy, điều đáng suy ngẫm không chỉ là chuyện đã xảy ra với một cá nhân, mà còn là cách chúng ta giữ niềm tin của mình.

Trong **Āṅguttara Nikāya** 5.250 (Puggalappasāda Sutta), đức Phật nói về năm điều bất lợi có thể phát sinh khi một người đặt niềm tin nơi một cá nhân.

Điểm đáng chú ý là nếu người đó về sau bị Tăng-già xử lý, bị hạ vị trí, rời đi, hoặc qua đời, người đã đặt niềm tin nơi cá nhân đó có thể vì thất vọng mà xa cách những vị khác, không còn nghe Chánh pháp và từ đó suy giảm sự gắn bó với Chánh pháp.

Đọc đoạn kinh này, có thể thấy một lời nhắc đáng suy ngẫm đừng để niềm tin nơi một con người trở thành điều kiện duy nhất cho niềm tin của mình đối với con đường tu học.

Một người có thể được kính trọng, nhưng người đó vẫn là một con người. Vì vậy, khi một cá nhân có điều gì không còn phù hợp với những gì mình từng kỳ vọng, có lẽ điều cần thiết là nhìn vào chính sự việc đó một cách bình tĩnh, thay vì để sự thất vọng lan sang tất cả những người khác.

Điều này cũng có thể được soi chiếu từ Cunda Sutta (Sutta Nipāta 1.5). Trong bài kinh, **đức Phật** phân biệt bốn hạng Sa-môn: người chiến thắng con đường, người chỉ bày con đường, người sống theo con đường và người làm ô uế con đường.

Cách phân biệt đó cho thấy không phải tất cả những người mang cùng một danh xưng đều có phẩm chất và cách sống giống nhau.

Vì vậy, có lẽ cũng không nên từ một người mà nhìn sang tất cả.

Hình ảnh chỉ mang tính chất minh họa

Một người làm điều sai thì người đó chịu trách nhiệm về điều mình làm. Nhưng sự việc của một người cũng không nhất thiết trở thành lý do để phủ nhận sự chân thành, giới hạnh và nỗ lực tu học của những người khác.

Với người đọc, có lẽ điều quan trọng nhất vẫn là giữ được sự phân biệt giữa một cá nhân và Chính pháp; giữa một hành vi và những người khác; giữa sự thất vọng chính đáng và việc để sự thất vọng đó làm thay đổi toàn bộ niềm tin của mình.

Niềm tin, nếu đi cùng với sự tỉnh táo, có lẽ sẽ vững hơn.

Khi gặp một điều khiến mình thất vọng, thay vì vội vàng quay lưng với tất cả, có lẽ cũng có thể bình tĩnh nhìn lại mình đang mất niềm tin vào một con người, hay đang để một con người làm thay đổi cách mình nhìn về những điều vốn rộng lớn hơn chính họ?

Nguồn tham khảo:

1. Aṅguttara Nikāya 5.250 — Puggalappasāda Sutta “Faith in Individuals”/niềm tin nơi cá nhân

<https://suttacentral.net/an5.250/en/sujato?lang=en&layout=plain&reference=none&>

2. Sutta Nipāta 1.5 — Cundasutta “Cunda Sutta” / Kinh Cunda

<https://suttacentral.net/snp1.5/en/mills?lang=en&reference=none&highlight=false>

Tác giả: **Nguyễn Hữu Chót**